

סימן קו

נרות כשלא רצה לקבל עליו איזה מצוה
אם הוא גר בדיעבד ועניינים שונים

כ"ב תמוז תשכ"ט

מע"כ ידידי הרה"ג שמואל בארי שליט"א האב"ד
האג במדינת האלנד.

א.

הנה ענין הגרות רובן דרובן הם בשביל אישות שבעצם
אין ראוי לקבלם, ורק כשקבלום הם גרים, אף
בשקבלו עליהם כל המצוות מאחר שלא באו להתגייר לשם
דמים, ולכן פשוט שיש לחוש שאף שאומרים לפני הב"ד
הנזקק להם שהם מקבלים עליהם המצוות אינו אמת וצריך
לבדוק ביותר, וזהו כוונת הש"ע י"ד סימן רס"ח
דצ"י"ב בנודע שבשביל דבר הוא מתגייר חוששים
עד שתתברר צדקתו, והוא משום דכיון שבשביל דבר
מתגייר יש לחוש שמא אף שקבל המצוות בפיו לא קבלם
לבנו, וכיון שיש טעם וסברא לחוש לזה הוא כאנן סהדי
ד"ש ספק שאין בזה שום משום דברים שבלב אינם
יורים, עיין בתוס' גיטין דף ל"ב ע"א ד"ה מהו
לפדיושין דף מ"ט ע"ב ד"ה דברים ואף ששם איירי
דבר שאנן סהדי בודאי על מה שבלבו מסתבר דכשיש
דבר ברור להסתפק הוא כאנן סהדי שיש ספק שלכן
י"ששין לו להחזיקו רק כספק גר עד שתתברר צדקתו
דעשה בדין גר דאי, ובדבר הפעמים ואולי גם כל
הפעמים הרי הבן ישראל שרוצה בנכרית ובת ישראל
רוצה בנכרי אינם שומרי תורה בעצמם, שלא מסתבר
הנכרית והנכרית שמתגיירין בשבילם ישמרו דיני התורה
התר מהם שהיו כאנן סהדי שאין מקבלין המצוות בודאי
לכן צריך ישוב הדעת גדול בקבלת גרים, ובעוה"ר
תפרץ כל כך בהרבה מקומות שמקבלין אותן גם רבנים
דאי ה' מפני הלחץ והדחק מבע"ב עליהם, ולכן הרי
חוק מאד לתקן ולגדור בעד הפרצה הגדולה, ובודאי
בשביל זה עשו רבני האלנד תקנה שלא לקבל גר
גירות אלא בהסכמת כל הרבנים, והוא בכלל תקנות
הגדול ולסייג לתורה ולדבר מצוה שאין יכולין להתיר
במפורש בסימן רכ"ח סעי' כ"ח וכדכתב כתר"ה.

ותנה בעובדא זו שכתר"ה שהגירות רוצה לקבל
כל דיני התורה אבל אינה רוצה לקבל תלושות נשים
נזונות אלא להתלבש בבגדים שמתלבשות בעוה"ר סתם
נשים שבדור פרוץ הוה, אם יכולים לקבל מדינת גירות
הזו ואיך הוא בדיעבד כשקבלוה אם היא גירות, נראה
יש לדון בזה, דהנה בבכורות דף ל' ע"ב איתא נכרי
בא לקבל דברי תורה חוץ מדבר אחד אין מקבלין
צותו ולר"י ב"ר יהודה אפילו דקדוק אחד מדברי סופרים,
יש להסתפק אם הוא רק דין דלכתחלה וכלשונו אין

בנוק שעובדו בבית שיהיה קבוע
כל בהא דענין אימוץ שאיכא כוונת
לוקחים תינוקות כאלו הרי ליכא כוונת
רק פירשו בזה שמסרו לסוכני
י רובי דהא בכל עיר שבארגוני
ובא נכרים וגם איכא מוכרים כוונת
אותה העיר ונמצא שאיכא רוב
שלא שייך שוב לאסור דהא אף לר"י
וגם כמובן לא היה לו סימני אכס
הו להפקר שיהיה סכנה להתינוק וכוונת
שש אסופי אם הוא מיישראל וליכא כוונת
וי עכו"ם ודאי ששכר לקהל כשיגייס
ידעו אלו שלקחוהו לבן דסמוך לר"י
לו כדי שלא יוכל לחזור בו כוונת
מ יו"ד ח"א ס' קס"א).

משה פיינשטיין

סימן קה

נכרי שנימול בחזקת שהיה
צ צריך הטפת דם ברית

ש"כ

נחמן מאיר בערנהארד שליט"א.

ונתגייר בגירות רפורמית, וזה
בן, והחוק כבן ישראל ומלו
ישראל ועכשיו נעשו קרובים
מסכימה שיטבול בנה, אבל לא
ם ברית מבנה, מאחר שהוא ילד
ות בר מצוה בעוד כמה ימים, הנה
הטפת דם ברית, מ"מ בשעת
לסמוך שלא להצריך הטפת דם
תו לשם יהדות כהא דמי לא כנה
מ"ה ע"ב) ואם היו ג' כשרים
ה, ואם לא, הא יש לסמוך על פוסק
סברת ה"מ בתוס' ד"ה מי לא
ופת דם ברית הוא ספק.
אינו רוצה לגלות להם מה באמת
רב יוכל לטעון שהיה בטעות לכן
היתה גרות גמורה ויכול לומר
סום.

מכיון שמתחילים אותה לגירות
ותטבול כדן.

משה פיינשטיין

מקבלין שמשמע לכתחלה, או שגם בדיעבד אינו גר.
ואף שדאי מקבלין גרים אף שלא ידעי רוב דיני התורה
שהרי מודיעין אותם רק מקצת מצוות, ופשוט שאף רוב
דיני שבת אין מודיעין אותן, וגם מצינו עוד יותר שאף
שלא ידע הגר שום מצוות הוא גר, דהא מפורש בשבת
דף ס"ח ע"ב גר שנתגייר בין הנכרים חייב חטאת אחת
על כל מלאכות של כל השבתות ועל הדם אחת ועל
החלב אחת ועל ע"ז אחת, הרי נמצא שלא הודיעוהו
שום מצוה אף לא עיקרי האמונה ומ"מ הוא גר, הוא
משום דאיירי שקבל עליו לעשות כל מה שיהודים
צריכין לעשות וזה סגי לגרות, ואין חוששין לומר דלילמא
אם היה יודע ממצוה זו לא היה מקבל עליו, דאף אם
יאמר כן הוא רק דברים שבלב, וההדעה הוא רק
לכתחלה. ומוכרחין לומר בלשון הש"ע בסעיף ג' שכתב
כל עניני הגר בין להודיעו המצוות לקבלם צריך שיהיה
ב' הכשרים לדון לאו דוקא, דעיקר הכוונה הוא שקבלת
המצוות צריך בפני ג' אבל ההדעה אינה מעכבת, אך
נקט לשון להודיעו משום דכן הא עושין הב"ד שמודיעים
מקצת המצוות בשעת קבלה, וכן הלשון דבסעי' י"ב
שכתב או שלא הודיעוהו שכר המצוות ועונשן ה"ז גר,
הוא לאו דוקא אלא אפילו לא הודיעוהו כלל איזה
מצוות אם אך קבל עליו שמקבל עליו כל המצוות שחייבין
ישראל הוא גר, ורק משום שאין דרך לשכת להודיעו
איזה מצוות נקט הש"ע ששכחו להודיעו שכר המצוות
ועונשן שזה אפשר לשכת לפעמים.

אבל כשאומרים לו שאיכא מצוה זו או שיודע מעצמו
איזה מצוה שראה איך שישאל נזהגין במצוה זו ואומר
שמצוה זו אינו רוצה לקבלה ע"ז תניא שאין מקבלין,
וא"כ אפשר שאף בדיעבד כשקבלוהו אינו גר, אף
שנקט לשון אין מקבלין דהוא לשון דלכתחלה. ולכאורה
מהא שאר"י ב"ר יהודה אפילו דקדוק אחד מד"ס,
שמסתבר שכיון שקבל עליו כל מצוות דאורייתא ואף
כל תסור בכלל דהא קבל עליו כל איסורין ומצוות דרבנן,
הרי יש לו להיות גר מדאורייתא, שלא מסתבר שחכמים
יעקרו הגרות דאורייתא שנוגע לקידושין ולכמה דברים
ולחקל בהם ולא היה מוכיח זה הגמ' בפירוש, וא"כ
צריך לומר לר"י ב"ר יהודה דרק אין מקבלין לכתחלה
ובדיעבד כשקבלוהו הוא גר, שלכן משמע שגם לדין
הרישא בלא קבל עליו דבר אחד מדיני התורה נמי
הוא רק דין שלכתחלה אין מקבלין אבל בדיעבד
כשקבלוהו הוא גר, וחייב אף במצוה זו שלא קבל עליו
דמה שלא קבל עליו אינו כלום לפוטרו דהא הוא מתנה
על מה שכתוב בתורה שתנאו בטל.

ויהיה נראה לפ"ז מה שהלל קבל את הגר שלא קבל
עליו תורה שבע"פ דמפורש ברש"י שבת דף ל"א ע"א
דתיכף גייריה, דהא הקשה רש"י מחוץ לדבר אחד שלא
מקבלין, ואם לא גייריה ממש אלא לאחר שקבל עליו
גם תורה שבע"פ לא היה שייך להקשות כלל. ופלא